

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE PRIVIND ECONOMIA SOCIALĂ

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art.1 – Prezenta lege are ca obiect reglementarea domeniului economiei sociale, a cadrului general de organizare și funcționare a întreprinderilor care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, stabilirea măsurilor de promovare a acestora, precum și stabilirea competențelor autorităților administrației publice centrale și locale în domeniu.

Art.2 – (1) Economia socială este parte a sectorului economic, organizată independent de sectorul public, al cărei obiectiv principal este producerea de bunuri și servicii în beneficiul comunității, având scopul de a promova incluziunea socială a persoanelor aflate în situații care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială.

(2) Economia socială are la bază inițiativa privată, voluntară și solidară, cu un grad ridicat de autonomie și responsabilitate, precum și distribuirea limitată a profitului către membrii asociați

Art.3 – Economia socială se bazează pe următoarele principii:

- a) prioritate acordată individului și obiectivelor sociale;
- b) solidaritate și responsabilitate socială;
- c) convergența dintre interesele membrilor și interesul general;
- d) control democratic asupra activităților de economie socială;
- e) asocierea voluntară și deschisă în formele de organizare;
- f) gestiunea autonomă și independența față de autoritățile publice;

- g) alocarea unei părți din profit pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și furnizarea unor servicii de interes general pentru comunitate.

Art.4 – (1) Promovarea economiei sociale reprezintă una dintre orientările prioritare ale politicii publice și are drept scop dezvoltarea politicilor de incluziune socială și inserție pe piața forței de muncă a persoanelor din grupurile vulnerabile, ca mijloc de reducere a marginalizării și excluziunii sociale a acestora.

(2) Economia socială are următoarele obiective:

- a) promovarea cu prioritate a unor activități care pot genera sau asigura locuri de muncă, activități care vizează în mod prioritar ocuparea a cât mai multor persoane aparținând grupurilor vulnerabile și nu profitabilitatea pe termen scurt;
- b) promovarea creării de locuri de muncă adaptate nevoilor specifice ale persoanelor din grupurile vulnerabile;
- c) dezvoltarea unor programe eficiente de formare dedicate persoanelor din grupurile vulnerabile;
- d) dezvoltarea serviciilor sociale personalizate pentru creșterea capacității de inserție pe piața muncii a persoanelor din grupurile vulnerabile.

Art.5 – (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) activitate de interes general - orice activitate din domeniul economic, cultural-artistic, social, educațional, științific, al sănătății, sportului, locuirii, protecției mediului, menținerii tradițiilor, al cărei scop final este îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art. 4 alin. (2);
- b) activitate cu caracter social – activitate care urmărește atingerea interesului general, intereselor unei colectivități și/sau intereselor personale nepatrimoniale;
- c) activitate economică – orice activitate generatoare de venit;
- d) întreprindere socială - persoana juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale în vederea realizării obiectivelor prevăzute la art.4 alin. (2);
- e) marca socială – forma de certificare a întreprinderilor sociale în scopul recunoașterii, contribuției directe a acestora la realizarea interesului general și/sau la îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile.
- f) activitatea de microfinanțare – activitatea desfășurată de o persoană juridică, alta decât instituția de credit, constituită cu scopul de a acorda microcredite destinate inserției sociale a persoanelor vulnerabile, dezvoltării de proiecte, activități sau afaceri ce contribuie la susținerea dezvoltării comunitare sau economice, inițiativelor individuale și ale comunităților locale, programelor și proiectelor sociale;

(2) În sensul prezentei legi, grupul vulnerabil desemnează următoarele categorii de persoane aflate în situații de marginalizare socială, cum ar fi:

- a) Persoane cu dizabilități;
 - b) Persoane de etnie romă;
 - c) Tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului;
 - d) Membri întreținători ai familiilor care au copii în întreținere, inclusiv familiile monoparentale;
 - e) Copii în vârstă de 16 ani, cu capacitate de muncă, aflați în situație de risc;
 - f) Persoane care au părăsit timpuriu școala (învățământul obligatoriu);
 - g) Persoane eliberate din detenție și delincvenți juvenili;
 - h) Persoane dependente de droguri, de alcool, persoane cu probleme de sănătate mintală;
 - i) Persoane fără adăpost;
 - j) Victime ale violenței în familie;
 - k) Persoane afectate de boli care le influențează viața profesională și socială
 - l) Imigranți, refugiați;
 - m) Persoane beneficiare de prevederile Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
 - n) Persoane care locuiesc în comunități izolate;
 - o) Victime ale traficului de persoane;
 - p) Persoane afectate de boli ocupaționale;
 - q) persoane care au depășit vârsta de 50 de ani și nu beneficiază de prevederile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, dar nici a altei legi de protecție socială.
- (3) Apartenența la unul sau mai multe grupuri vulnerabile se probează prin acte doveditoare eliberate de autoritățile competente și se reglementează în normele metodologice de aplicare a prezentei legi.
- (4) Pentru categoriile de persoane prevăzute la alin. (2), situația de marginalizare socială se stabilește prin ancheta socială efectuată la domiciliul ori reședința persoanei de către personalul serviciului public de asistență socială organizat potrivit legii.
- (5) Ancheta socială se efectuează la solicitarea scrisă a angajatorului sau, după caz, a persoanei.
- (6) Serviciul public de asistență socială are obligația ca în termen de 10 zile de la înregistrarea solicitării să efectueze și să transmită ancheta socială solicitantului.

Art.6 – Activitățile de economie socială sunt sprijinite de autoritățile administrației publice centrale și locale prin:

- a) promovarea și susținerea dezvoltării de strategii, programe și politici guvernamentale pentru stimularea ocupării prin intermediul activităților de economie socială;
- b) promovarea și dezvoltarea mecanismelor de sprijinire a întreprinderilor sociale și activităților de economie socială și adoptarea unor măsuri adaptate nevoilor specifice ale acestora;

- c) promovarea și susținerea dezvoltării resurselor umane din domeniul economiei sociale, prin recunoașterea și asigurarea formării profesionale adaptată în permanență la cerințele pieței forței de muncă.

Capitolul II

Întreprinderile sociale

Art.7 – Întreprinderile sociale sunt persoanele juridice de drept privat, care desfășoară activități economice, precum și organizațiile neguvernamentale ori alte forme de asociere prevăzute de lege care respectă cumulativ, conform actelor în baza cărora funcționează, principiile prevăzute la art. 3, precum și următoarele condiții:

- a) au management autonom, transparent, democratic și participativ în realizarea obiectivelor individuale sau de grup;
- b) asigură dreptul egal de vot al membrilor, independent de aportul de capital sau de valoarea cotizațiilor;
- c) asigură autonomia decizională sau, după caz, numirea și revocarea organelor de conducere, de punere în executare și de control al propriilor activități;
- d) promovează măsurile cuprinse în planurile județene de incluziune socială și protecție socială;
- e) reinvestirea a minim 50% din valoarea profitului pentru dezvoltarea întreprinderii de economie socială;
- f) cel puțin 30 % din personalul angajat să aparțină unor categorii de persoane din grupul vulnerabil.

Art.8 – (1) Întreprinderile sociale sunt instrumente flexibile și sustenabile de asistență a comunităților în atingerea propriilor obiective.

(2) În sensul prezentei legi, întreprinderile sociale pot fi:

- a) societățile cooperatiste de gradul I, care funcționează în baza Legii nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;
- b) cooperativele de credit, care funcționează în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare;
- c) asociațiile și fundațiile, care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 26 /2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- d) casele de ajutor reciproc ale salariaților, care funcționează în baza Legii nr.122 /1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, cu modificările și completările ulterioare;

- e) casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, care sunt înființate și funcționează în baza Legii nr.540 /2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare;
- f) orice alte categorii de persoane juridice care respectă, conform actelor legale de înființare și organizare, definiția și principiile prevăzute în prezenta lege.

Art.9 - Întreprinderile sociale au obligația de a asigura pentru persoanele angajate, care fac parte din grupurile vulnerabile, măsuri de acompaniament care să asigure inserția profesională a angajatului.

Art.10 - (1) Măsurile de acompaniament pot fi: informarea, consilierea, accesul la formele de pregătire profesională, adaptarea locului de muncă la capacitatea persoanei, accesibilizarea locului de muncă în funcție de nevoile persoanelor și alte măsuri care au scop sprijinirea inserției sociale și profesionale a angajaților.

(2) În vederea asigurării măsurilor de acompaniament, întreprinderile sociale colaborează cu serviciile publice de asistență socială de la nivel județean și local, agențiile județene de ocupare a forței de muncă, cu specialiști în domenii precum psihologie, asistență socială, pedagogie, formare profesională, ocupare, medicină, medicina muncii, economie socială.

CAPITOLUL III MARCA SOCIALĂ

Art.11 - Statutul de întreprindere socială se certifică prin acordarea mărcii sociale.

Art.12 – (1) Marca socială cuprinde certificatul care atestă statutul de întreprindere socială, cu o valabilitate de 3 ani de la data emiterii, precum și un element specific de identitate vizuală care se aplică obligatoriu asupra produselor realizate sau a documentelor care demonstrează prestarea unui serviciu.

(2) Întreprinderile sociale sunt obligate să întocmească anual un Raport social care să cuprindă atât activitatea desfășurată în domeniul economiei sociale, cât și situațiile financiare anuale, pe care îl vor trimite Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice până la sfârșitul primului trimestru al anului următor celui pentru care se efectuează raportul.

(3) Întreprinderile sociale se supun controlului cu privire la respectarea condițiilor legale de desfășurare a activității, anual sau ori de câte ori se consideră necesar, pe parcursul perioadei de valabilitate a mărcii sociale.

(4) Controalele prevăzute la alin. (3) se realizează de către organele de control ale Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, precum și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniu .

Art.13 – Procedurile de certificare și acordare a mărcii sociale, a elementului specific de identitate vizuală, precum și procedurile privind întocmirea Raportului social se reglementează în normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art.14 - Întreprinderile sociale beneficiază de mecanismele de sprijinire și încurajare prevăzute de prezenta lege.

CAPITOLUL IV ORGANIZARE INSTITUȚIONALĂ

Art.15 - (1) În cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice se înființează un compartiment de specialitate, cu atribuții în elaborarea politicilor și strategiilor în domeniul economiei sociale, promovarea și sprijinirea întreprinderilor sociale și prin furnizarea de informații către persoanele fizice și juridice interesate.

(2) Organizarea și funcționarea compartimentului se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare a Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 16 (1) În cadrul AJPIS se înființează compartimente județene pentru economie socială, în vederea asigurării implementării politicilor, dezvoltării și monitorizării domeniului de economie socială.

(2) Principalele atribuții ale compartimentelor județene pentru economie socială sunt:

- a) analizează solicitările persoanelor juridice care desfășoară activități în domeniul economiei sociale în vederea acordării mărcii sociale;
- b) emit deciziile de acordare ori, după caz, de neacordare a mărcii sociale;
- c) acordă consiliere pentru înființarea de întreprinderi sociale, precum și pentru desfășurarea activității acestora;
- d) monitorizează la nivel județean, activitatea întreprinderilor sociale și elaborează Rapoarte trimestriale privind activitatea desfășurată de acestea pe care le înaintează compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice ;
- e) întocmesc Raportul anual de activitate și îl transmit compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice;
- f) furnizează informațiile necesare actualizării Registrului electronic al întreprinderilor sociale;
- g) propun Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice măsuri de îmbunătățire și dezvoltare a domeniului de economie socială;

- h) introduc informațiile necesare în Registrul electronic al întreprinderilor sociale.

CAPITOLUL V

REGISTRUL ELECTRONIC AL ÎNTREPRINDERILOR SOCIALE

Art.17 – (1) Registrul electronic al întreprinderilor sociale cuprinde informații privind întreprinderile sociale existente din România, cum sunt:

- a) denumirea completă și acronimul;
- b) categoria de persoane juridice în care se încadrează;
- c) data înființării;
- d) domeniul de activitate;
- e) cifra de afaceri, pierderile sau profitul înregistrate în anul fiscal anterior;
- f) numărul total de angajați;
- g) date de identificare ale angajaților care aparțin grupului vulnerabil (numele și prenumele angajatului, codul numeric personal, număr document și emitent al documentului care atestă apartenența la grupul vulnerabil).

(2) Angajatorii sunt obligați să transmită informațiile prevăzute de alin.(1) comisiilor județene pentru economie socială, în termen de 5 zile de la data angajării persoanei vulnerabile.

(3) Orice modificare cu privire la statutul persoanei aparținând grupului vulnerabil va fi transmisă de către angajator comisiilor județene pentru economie socială, în termen de 3 zile de la data modificării.

(4) Registrul electronic al întreprinderilor sociale este înființat și administrat de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice prin compartimentul de specialitate, cu scopul asigurării informațiilor necesare, corecte și complete cu privire la situația și evoluția domeniului economiei sociale la nivel național, iar la nivel județean de către compartimentelor județene pentru economie socială din cadrul AJPIS-urilor.

Art.18 – Regulile de organizare, actualizare și utilizare a Registrului electronic al întreprinderilor sociale se elaborează sub coordonarea compartimentului pentru economie socială, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

Art.19 - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice încheie un protocol de colaborare cu Oficiul Național al Registrului Comerțului în vederea schimbului de date între cele două instituții privind întreprinderile sociale existente în România.

CAPITOLUL VI
MECANISME DE SPRIJINIRE ȘI ÎNCURAJARE A ÎNTREPRINDERILOR
SOCIALE

Art.20 – Întreprinderile sociale beneficiază de facilitățile fiscale acordate potrivit legislației în vigoare, cât și de alte forme de sprijinire și încurajare a dezvoltării economiei sociale prevăzute în prezenta lege.

Art.21 – Întreprinderile sociale care reinvestesc cel puțin 75% din profitul obținut în activități de restructurare, achiziție de echipamente tehnologice necesare dezvoltării activității economice, amenajarea și/sau crearea locurilor de muncă pentru persoanele care aparțin grupurilor vulnerabile beneficiază de scutire de la plata impozitului pe profit/venit pe anul respectiv.

Art.22 – (1) Pentru persoanele care fac parte din grupurile vulnerabile și care sunt angajate în baza unui contract de muncă încheiat potrivit legislației în vigoare, atât întreprinderile sociale, cât și persoanele angajate din grupurile vulnerabile sunt scutite pe o perioadă de un an de la angajarea acestora, de la plata impozitului pe venit.

(2) Facilitatea prevăzută la alin. (1) se acordă numai în situația în care persoana este angajată pe o perioadă de minimum 1 ani.

Art.23 – Persoanele din grupurile vulnerabile, care sunt angajate în baza unui contract de muncă încheiat pe o perioadă de minimum un an, precum și angajatorii acestora beneficiază cu prioritate de măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Art.24 – (1) Persoanele juridice care achiziționează bunuri produse și/sau servicii prestate de întreprinderile sociale au dreptul de a beneficia de o deducere suplimentară a bazei de calcul al impozitului pe profit, cu 60% din prețul bunurilor sau serviciilor achiziționate de la o întreprindere socială.

(2) Deducerea prevăzută la alin. (1) se aplică la fiecare calculare a impozitului și nu se reportează.

Art.25 – Întreprinderile sociale beneficiază de consiliere gratuită la constituire și/sau dezvoltarea afacerii prin compartimentele pentru economie socială înființate în cadrul AJPIS-urilor.

Art.26 – Întreprinderile sociale beneficiază de facilitarea accesului la finanțare din fonduri naționale sau internaționale care au ca scop dezvoltarea economiei sociale sau creșterea eficienței activităților specifice prin mecanisme precum:

- a) stabilirea contribuției proprii în proporție de până la 10%;

- b) acces gratuit la consultanță pentru accesarea de finanțări în domenii relevante pentru economia socială;
- c) recunoașterea costurilor de personal, spații, utilități și dotări ca și cheltuieli eligibile pentru finanțare nerambursabilă.

Art.27 – (1) Întreprinderile sociale pot beneficia de credite pentru achiziția de echipamente tehnologice, necesare extinderii afacerii de economie socială a căror dobândă se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, în limita fondurilor alocate.

(2) Pentru a beneficia de facilitatea prevăzută creditele angajate nu pot depăși suma de 10.000 euro .

(3) Procedurile privind aprobarea și acordarea măsurilor prevăzute la alin (1) se reglementează prin normele metodologice de aplicare ale prezentei legi.

Art.28 (1) Întreprinderile sociale pot beneficia de măsuri de sprijin, de natura ajutorului de stat, ce vor fi aprobate prin acte specifice cu respectarea prevederilor comunitare și naționale în materie de ajutor de stat.

(2) Măsurile de sprijin de natura ajutorului de stat prevăzute de prezenta lege se vor acorda cu respectarea condițiilor stipulate în schemele de ajutor de minimis și schemele de ajutor de stat exceptate de la obligația notificării către Comisia Europeană, instituite prin acte emise în aplicarea prezentei legi.

(3) Condițiile de acordare ale ajutorului de stat pentru întreprinderile sociale vor fi prevăzute prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

Art.29 – Întreprinderile sociale pot beneficia de următoarele facilități din partea autorităților administrației publice locale:

a) scutiri de la plata taxelor și impozitelor locale aplicate asupra bunurilor mobile și imobile deținute în proprietate și utilizate de acestea în scopul realizării activităților de economie socială cuprinse în domeniul lor de activitate, pe perioada de valabilitate a mărcii sociale;

b) concesionarea cu titlu gratuit a unor imobile aflate în domeniul public al autorităților locale, în vederea utilizării acestora ca spații de producție, pe o perioadă de 2 ani de la data acordării mărcii sociale, cu posibilitatea prelungirii acesteia;

c) sprijin în promovarea produselor și serviciilor realizate în comunitate, precum și în identificarea unor piețe de desfacere a acestora;

d) sprijin în promovarea patrimoniului istoric și cultural local în vederea stimulării turismului și activităților conexe acestuia.

CAPITOLUL VII

Finanțarea întreprinderilor sociale

Art.30 – Întreprinderile sociale pot fi finanțate din surse publice și/sau private, naționale sau internaționale, potrivit normelor juridice aplicabile fiecăreia dintre categoriile din care fac parte sursele de finanțare.

Art.31 – Se instituie luna mai a fiecărui an ca fiind ”luna promovării economiei sociale”, prin organizarea diferitelor evenimente sau acțiuni de mediatizare a domeniului, care au ca scop dezvoltarea locală și cetățenia activă, cooperarea și solidaritatea socială.

CAPITOLUL VIII SANCTIUNI

Art.32- Constituie contravenție transmiterea de informații incomplete pentru completarea Registrului electronic al întreprinderilor sociale cu elementele prevăzute la art.21 alin. (1) și se pedepsește cu amendă de la 5.000 lei la 8.000 lei.

Art.33 – Nerespectarea termenului prevăzut la art. 5 alin. (6) de către serviciul public de asistență socială se sancționează cu amendă de la 500 la 1.000 lei.

Art.34 - Nerespectarea de către întreprinderile sociale a prevederilor art. 7 lit e) și f), art. 17 alin (3) se sancționează cu amendă de la 10.000 la 15.000 lei.

Art.35 – Utilizarea mărcii sociale de către întreprinderile sociale, peste termenul de valabilitate prevăzut la art. 12 se sancționează cu amendă de la 5.000 la 10.000 lei.

Art.36 – (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se face de către organele de control ale Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

(2) Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 32-35, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(3)Procese verbale întocmite de către personalul prevăzut la alin. (2) vor fi depuse în fotocopie la secretariatul tehnic de la nivel județean al comisiei județene.

Art.37 – (1) Cuanumul amenzilor contravenționale prevăzute la art. 32-35 se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

(2) Dispozițiile referitoare la contravenții, prevăzute la art. 32 - 35, se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art.38 – Amenzile contravenționale aplicate conform prezentei legi constituie venituri la bugetul de stat.

Art.39 - Dispozițiile prezentei legi, referitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor, se completează cu prevederile Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

CAPITOLUL IX DISPOZIȚII FINALE

Art.40 – În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice va elabora normele metodologice de aplicare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art.41 – Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.